

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

بعضی

اوایل گل بیرونی شورای نگهبان
شماره ۱۳۶۴/۲/۲۲
تاریخ ۲۴ آذر ۱۳۶۴

شورای محترم نگهبان

عطف بنامه شماره ۲۸۱۵ مورخ ۱۳۶۳/۱۱/۱۸

لایحه دادرسی وکیفر نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران که
قبل اعاده شده بود در جلسه علنی روز یکشنبه ۱۳۶۴/۲/۲۲ مجلس
شورای اسلامی با اصلاحاتی بتصویب رسیده است دراجرای اصل نود
و چهارم قانون اساسی برای رسیدگی و اظهارنظر آن شورای محترم
به پیوست ارسال میشود .

رئیس مجلس شورای اسلامی

اکبر هاشمی

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

شماره ۱۲۷۶

تاریخ ۲۴ شهریور

پیوست

تعالیٰ پیمان

لایحه دادرسی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران

اوازه کلی سخنواری گنجینه
شماره ۳۳۱
تاریخ ۲۴ مرداد ۱۳۹۴

ماده ۱— رسیدگی به جرائم مربوط به وظایف خاص نظامی و انتظامی اعضاً نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران "ارتشر، سپاه، زاندارمی، شهریانی، پلیس قضائی، کیته‌های انقلاب اسلامی و هر نیروی مسلح قانونی دیگر" بر طبق مواد این قانون در صلاحیت دادگاههای خاص نظامی است.

تبصره ۱— منظور از جرائم مربوط به وظایف خاص نظامی و انتظامی بزههایست که اعضاً نیروهای مسلح در ارتباط با وظایف و مسؤولیتهای نظامی و انتظامی که طبق قانون و مقررات بعهده آنان است متکب گردند.

تبصره ۲— جرائمی که در مقام ضابط دادگستری متکب شده باشند در محکم عمومی رسیدگی می‌شود.

ماده ۲— دادگاههای نظامی به دادگاههای نظامی یک و دادگاههای نظامی دو تقسیم می‌شوند.

ماده ۳— رسیدگی به جرائمی که مجازات آنها به حسب قانون ۱۵ سال حبس یا بیشتر و یا اعدام است در صلاحیت دادگاه نظامی یک و رسیدگی به جرائمی که مجازات آنها کمتر است در صلاحیت دادگاه نظامی دو می‌باشد.

ماده ۴— دادگاه نظامی یک مرکب است از یک رئیس یا دادرس علی البدل و یک مشاور که حق رای با رئیس یا دادرس علی البدل دادگاه است.

تبصره— در دادگاه نظامی یک رئیس یا دادرس علی البدل اعمای اینکه نظامی باشد یا غیرنظامی مشاور از میان حقوقدانان نظامی تعیین می‌گردد و مکلف است قبل از اتخاذ تصمیم دادگاه پرونده را دقیقاً مطالعه و بررسی نموده نظرات خود را مستدلاً بصورت کتبی اعلام نماید.

ماده ۵— نظرات دادگاه نظامی یک که منتهی به کیفر اعدام یاده سال زندان و بیشتر باشد اعم از اینکه متمهم یا دادستان اعتراض کرده یا نکرد می‌باشد بارعاً بیت مقررات مواد ۲۸۷ و ۲۸۸ قانون اصلاح مفادی از آئین دادرسی کیفری در دیوان عالی کشور مورد رسیدگی قرار خواهد گرفت.

تبصره— هرگاه جرمی به اعتبار کیفر قانونی آن در صلاحیت دادگاه نظامی یک باشد و بعد از ختم دادرسی معلوم شود که کیفر آن کمتر از اعدام یاده سال حبس است، دادگاه نظامی یک در مورد آن مبادرت به انشاء حکم خواهد نمود.

ماده ۶— دادگاه نظامی دو مرکب است از یک رئیس یا دادرس علی البدل و یک مشاور. در صورتی که رئیس یا دادرس علی البدل از میان حقوقدانان نظامی تعیین گردد، انتخاب مشاور از میان نیست در غیر این صورت الزاماً مشاور از میان حقوقدانان نظامی تعیین می‌شود.

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

شماره ۱۲۷۴

تاریخ ۲۳ مرداد

پیوست

- ۲ -

تعالیٰ

حق رای بارئیس یادادرس علی البدل دادگاه است .

تبصره ۱- مشاور مکلف است قبل از تاختاذ تصمیم دادگاه پرونده را دقیقاً مطالعه و بررسی نموده و نظرات خود را مستدلاً بصورت کتنی اعلام نماید .

تبصره ۲- در نقاطی که دادگاه نظامی دو تشكیل شده و یا تشکیل شده مولی پرونده های مشترک است دادگاه نظامی یک میتواند به پرونده های که در صلاحیت دادگاه منظمه دو میباشد نیز رسیدگی نماید ، تشخیص و ارجاع بعهده رئیس سازمان قضایی نیروهای مسلح میباشد .

تبصره ۳- احکام صادره در دادگاه های نظامی دو و همچنین حکم مذکور در تبصره ماده ۵ این قانون در غیر موارد مذکور در ماده ۲۸۴ قانون اصلاح مواندی آرائه دادرسی کیفری قطعی است

ماده ۷- متهم به ارتکاب چندین جرم از انواع مختلف جرائم خاص نظامی و انتظامی در دادگاهی محکمه میشود که صلاحیت رسیدگی به مجرمی را در دادگاه مجازات آن اشداست .

ماده ۸- در کنار هر دادگاه نظامی، یک دادسرای مرکب از یک دادستان و به تعداد کافی بازیرس و دادیار و کارمند دفتری زیرنظر دادستان کل کشور وجود خواهد داشت اولویت در تصدی سمت های قضایی در دادگاه های نظامی با حقوق دانان نظامی است .

تبصره در هر جایی که دادگاه نظامی تشکیل شده شورای عالی قضائی میتواند در صورت لزوم شعبه و یا شعبی اضافه نماید .

ماده ۹- نیروهای نظامی و انتظامی بنا به پیشنهاد رئیس سازمان قضایی مکلف بعانتقال حقوق دانان نظامی و پرسنل موردنیاز مسلح باین سازمان هستند .

ماده ۱۰- رئیس سازمان قضایی نیروهای مسلح که ریاست شعبه ۱ دادگاه نظامی یک مرکز را نیز بعهده دارد بمنظور رعایت وحدت رویه حق نظارت و بازرسی بر دادگاهها و دادسراهای نظامی سراسر کشور را داشته و عنوان لزوم میتواند یک یاد معاون داشته باشد .

ماده ۱۱- اختیارات و وظایف دادستان و بازیرس و دادیار دادسراهای نظامی با رعایت مقررات این قانون همان اختیارات و وظایفی است که در قانون آرائه دادرسی کیفری برای دادستان و بازیرس و دادیار دادسرای عمومی تعیین شده است و آئین رسیدگی بترتیب مقرر در قانون مزبور خواهد بود .

ماده ۱۲- کلیه قوانینی که با این قانون مغایرت دارد ، ملغی است .

لایحه قانونی فوق مشتمل بر دوازده ماده و هشت تبصره در جلسه روز یکشنبه بیست و دوم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و شصت و چهار بتصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است .

رئیس مجلس شورای اسلامی

اکبر هاشمی

۱۳۴